

OGS/- 02.11.16.

Katolikker og lutheranere i salig fellesskap...?

I en stort oppslått artikkel i Aftenposten 31. oktober kunne de to kirkelederne Ole Christian Kvarme (biskop i Oslo bispedømme, Den norske kirke) og Bernt Eidsvig (biskop i Oslo katolske bispedømme) fortelle at «Katolikker og lutheranere finner sammen 500 år etter reformasjonsdagen». Artikkelen foranledning er et møte som samme dag skulle finne sted i Lund domkirke mellom Pave Frans fra Roma og presidenten for Det lutherske verdensforbund, biskop Munib Younan fra Jerusalem, med formål å markere fellesskap og håp.

Tidspunktet er neppe tilfeldig: På dagen 499 år etter at Martin Luther slo opp sine 95 teser på kirkedøren i Wittenberg.

Biskopene Kvarme og Eidsvig har flere gode nyheter å bringe til torvs: Om den formodentlig skjellsettende rapporten *Fra konflikt til fellesskap* får vi høre at «for første gang i historien beskriver katolikker og lutheranere sammen de historiske hendelsene, uten å karikere hverandre».

Med andre ord, full idyll og gladmeldinger av så å si epokegjørende art? Vel, ikke helt. Avslutningsvis må våre to biskoper medgi at «Fellesskapet er enda ikke slik at det feires nattverd sammen i Lund domkirke i dag».

Og dermed er vi ved historiens kjernepunkt. Når katolikker og lutheranere ikke kan feire nattverd sammen, er det en direkte konsekvens av at Luther og hans tilhengere (herunder samtlige medlemmer av dagens Norske Kirke) er ekskommunisert – eller på godt norsk, lyst i bann. Dette skjedde den 3. januar 1521 da pave Leo X utstedte sin bannbulle «Decet Romanum Pontificem» hvor Luther ble erklært å være kjetter og ble ekskommunisert. Denne bannstrålen, som har hvilt over verdens lutheranere i et halvt tusen år, har aldri blitt opphevet.

Den romersk-katolske kirkes håndtering av forholdet til Luther står i bemerkelsesverdig kontrast til hvordan man behandlet en annen kjent tysk katolikk, nemlig Adolf Hitler. Nazi-føreren ble som kjent aldri ekskommunisert. Formodentlig ble Hitler (herunder hans lære og hans ugjerninger) ansett som en mindre trusel mot pavekirkens maktstilling enn den fritt-talende munken fra Wittenberg...

Det er hyggelig at de to store kirkesamfunn finner sammen i et slags fellesskap – så langt dette rekker. Men dersom partene virkelig ønsker et ekte, varmere og mer inkluderende fellesskap, ville opphevelse av den ensidige forbannelsen fra den ene parts side være et utmerket signal å gi.